

премошћење

Марк Сџиренд

НЕПРЕКИНУТИ ЖИВОТ

ЈЕДНА ЗИМСКА НОЋ

Појавих се и ја на забави звијезда Холивуда.
Тискаху се, цитираху своје мемоаре, опијаху.
Најљепша међу њима одбаци хаљину, паде
На кољена и рече да досад само њен муж
Видје њену голотињу, он принц којем се надала.
Трак свијетла пређе њеним набреклим дојкама
И распрши се спојем њене огрлице.
Вани на травњаку Плетерси пјеваху „У смирај дана
Падају божанске сјенке ноћи...” То бје сан.

Касније, с прозора посматрах бесмисао, силину и румен,
Сњежног пространства. Мјесечина га згури, његов влажни
Задах се рашири док га не прекри сребрна измаглица.
Кад подиже главу, викну продорно и реско,
А крик се разлијеже попут муње у собама доље. То, исто, би само сан.

КРОЗ ИСТОРИЈУ ПЈЕСНИШТВА

Наши господари прођоше, а да се врате
Ко би од нас услишио њихове вапаје, ко препознао
Путени звук блаженства, блажени звук
Пути, бескрајан и пролазан, који увесељаваше
Наше дане прије него метеори
Сагорјеше? Одговор је:
Нико од нас овдје. Шта значи што гледамо
Планине оцакљене мјесечином, капије и торњеве града у тишини,
Ако осјетимо издигнуће наших гласова
За октаву, или ако понекад у јесен позну
Вечерњи цвјетови извире на трен над западним брдима,
Те замислимо анђеле у паду промрзлим небеским стубама
Док дају нам благослов, кад изгубимо снагу,
И куњамо само, напола ослушкујући уздисаје
Повјетарца заблудјелог запуштеним фармама
И опустјелим вртovima? Сада нама већ буднима
Све сија истим плавичастим сјајем
Који испуњава тренутке нашег пријашњег сна;
Ипак ништа не радимо до бројимо дрвеће, облаке,
И одласке птица. Одлучимо онда
Да не отежавамо себи, рекавши да ни оно прије није било боље,
Од овог сада, та зар душмана одувијек нема, та
Зар част свијета одавно није тек успомена?

СОБОМ САДА

Они ће рећи то је осјећај, расположење, или тек начин, звук
 Можда
Свијет се ствара љетним ноћима док свака спава,
А дрвеће се повија под налетом вјетра, или нечег сличног, нечег
Неодређеног. Али не заноси се. Живот је
Огледало само, у којем се зрцали његов лик. Они ће рећи:
Да, тако је, ако говоримо о детаљима, од овог до оног случаја,
Али живот настоји да истраје. Брежуљци, поплаве
Дуге хаљине, чак лира, а ни цитра, ништа не значе,
Музика коју ствара од њега је саздана. Све док
Је могао, окретао се жудњи, упињући се да
Удовољи жељи сопственог краја;
Ријечи једна за другом уништавају живот умјесто кога остају
Невидљиви токови његовог позвања. Ослобођене тамо, ослобођене тамо.

НА КРАЈУ САМОМ

Мало ко зна шта ће отпјевати на крају,
Загледан на кеј док испловљава брод, или како ће изгледати
Кад буде непомичан стајао, уз рику мора, тамо негдје на самом крају,
Или чему ће се надати кад јасно буде да повратка нема.

Кад куцне час да се поткреше ружа, или помилује мачка,
Кад залазак сунца обасја ледину, а пун мјесец нанесе ледену скраму
Не указавши се више, мало ко зна шта га чека тамо
Кад тежину прошлог прекрије ништавило, и кад небо

Буде само одсјај успомене, и утихну приче о цирусу
И кумулусу, и када све птице застану у лету,
Мало ко зна шта ће га чекати, што ли ће опјевати
Кад брод на којем је урони у таму, тамо негдје на крају самом.

ЗНАНА СЦЕНА

Гримизом полирана разгледница заласка сунца тамни,
као што неуспјех
Склони у сјенку некад знану сцену: наши портрети
На обали, док крваво сунце сјенчи палме
И стрме стазе пред сићушним љетњиковцима у низу.
Ох, и занијемеле птице су свијене на дрвећу
Или у ишчекивању под стрехама, а тамо даље брод
Сијече таласе, испуштајући ковите дима.
Шта значи бити ту тако доцкан?
Да ли ћемо знати прије него ноћни вјетар одлута
У град, остављајући бразде у уморном мору, док склапамо
Очи пред жуђеним налетима жеља?
Вјероватно не. Пустимо зато неизрецивом да својим путем граби.
Испунимо Мјесецу жељу да бјесни и блиједи, а
Чипки краљице Ане да полегне по пољанама,
И тама ће бити опјевана. А ми ћемо отићи,
Причајући о себи наглас, понављајући ријечи
Већ истрошене описивањем наше судбе.

МАРК СТРЕНД је рођен 1934. у Самерсајду, на Острву принца Едварда.
Одрастао је и образовао се у САД и Јужној Америци. Аутор је седам збирки
пјесама. Посљедња је објављена 1980. године под насловом *Одабране њјесме*.

Књига кратких прича *Господин и госпођа Бејби* изашла је 1985. године. Преводио је са шпанског. Написао је седам књига за дјецу и објавио неколико антологија, међу којима и *Дру̀у републику*, заједно са Чарлсом Симићем. Објављивао је бројне чланке о сликарству и фотографији, а 1987. године књигу о Вилијему Бејлију. Био је добитник стипендија Инграм Мелвил, Рокфелер и Гугенхаим фондације, као и Националног донаторства умјетности. Године 1979. награђен је спонзорством Академије америчких пјесника. Предавао је на многим колеџима и универзитетима, а од 1981. је професор енглеског на Универзитету државе Јута. На Конгресу библиотекара 1980. изабран је за Поету Лауреатиса САД-а. Двоструки је добитник Пулицерове награде за пјесништво. Живи у Солт Лејк Ситију.

Превео с енглеског ЖЕЉКО КОСТИЋ